

זה הגשם

חגית לנגבוים-גולצ'ין: **יורה ומלקוש**, הוצאת גוונים 2010, 174 עמ'

רות היא גיבורת "היורה" ואנה היא גיבורת "המלקוש". החלוקה שרירותית, והיא נועדה לרווח בין שתי קצוות הגשם. הגשם של חגית לנגבוים-גולצ'ין הוא גשם ברכה. גשם שאינו מטשטש את טבעות אצבעות הסופרת. להפך, הוא תפאורה שאינה מרוהטת בעלילה. הוא יורד או לא, והקורא כנוסע עובר בגשם נשאב לתוך העלילות המתגלות לנגד עיניו.

חגית לנגבוים-גולצ'ין היא סופרת היודעת להתעלם עם העברית. היא יודעת לגלגל שפה גבוהה ושפה יומיומית באותו לוע. היא משתמשת בשפה על מנת לאפיין את גיבוריה וגם כדי לרפד את העלילה בווליום שיהלום את קצבה. הגיבורות מדברות. השפה היא שלבים בסולם הנרטיבי. הסולם מונח על הקרקע, אך ראשו בשמים.

אנה ורות מתדפקות על שערי העולם. אנה בעזרת ההיריון ורות בעזרת סופר המבוגר ממנה. טווח הגילים מתכתב מעט עם תרצה ועקביה מול, גיבוריו של עגנון ב"בדמי ימיה", וההתאהבות המעט סמויה היא אולי הומאז' לסיפור "נעימה ששון כותבת שירים" (מאת עמליה כהנא כרמון). אני מזכיר את עגנון וכרמון לא כשחקני חיזוק, אלא כסביבה. חגית לנגבוים-גולצ'ין עוודת בקרקע פרטית מאוד. אנה היא בחזקת הנבט שממנו יצמח מה שיצמח, ורות היא העודרת הסיזיפית, היא זו המנסה ליצור הכלאה שבשלב הראשון, לפחות, תרים את גבות הסביבה. רות יודעת שהיא מחזיקה גפרור דולק ביד. אפשרות הכווייה סוערת בתודעה, ובכל זאת ריח אש מדליק אותה, ריח אש שורף את קצוות המילה "תשוקה" והסנטימטר

הארוטי אינו זר לקלומטרוז הנרקם בפשתן ומשי. ועוד משהו: חגית לנגבוים-גולצ'ין מיטיבה להתמודד עם פחד הגיבורות שלה. אני מתכוון לפחד ממשי, לפחד שברגע אחד יפרוץ את החבוי וישתלט על מה שנאגר. היא מאפשרת לדמויות שלה לבנות גשר בין הנסתר לגלוי. תחילה מהלכות על הגשר רגליים הססניות ובמשך העלילה הן מתחלפות בצעדים בטוחים יותר. המספרת אינה נותנת סימנים בפחד. היא גם לא מציגה אותו במילים מפורשות.

היא קוראת לו במילים סמויות והמילים האלה הן עיקר העלילה, שאינה מניחה לקורא גם ביורה וגם במלקוש. והעיקר, כדאי מאוד להתמסר לגשם הזה.

sms לגברת שירה

גלעד מאירי: **חיפוש מתקדם**, עורך אריאל יזנדר, הוצאת כרמל 2010, 96 עמ'

אני מתחיל בסופרמרקט. ליתר דיוק ב"פחיות המרק של קמפבל" שצייר אנדי וורהול ב-1962 ואשר נתלו במוזיאון פרוס שבקליפורניה. פחיות המרק שינו מדף ובמחזי מכחול הפכו ממוצר צריכה סופרמרקטי למוצר אמנות. וורהול לקח אותנו היישר אל המשחטה שבה נרצחו הפרות הקדושות. הוא גייר את האמנות והפך אותה מצויר ממוסגר בפנטהאוז מגוהץ למטלית רבת יופי שבה מנקים את אדן החלון שאיננו בקומת המרתף.

כמה שנים קודם (1955) כתב אלן גינזבורג את 'סופרמרקט בקליפורניה' ובו תיאר פגישה דמיונית עם וולט ויטמן, שירת מקררי ההקפאה החליפה את שירת עלי העשב.

לא במקרה נבחר בשנים האלה הסופרמרקט כמטאפורה אמנותית-פואטית. ההפגנה של בעלי המכולות נראתה נאיבית. הסופרמרקט סימן לאמנים רבים את מפלצת הצריכה שפסעה לפתע ברחוב, והם ברוב חוכמה החליטו לאלף אותה.

המטאפורה הזאת מרחפת כמעט מעל לכל שורה ב**חיפוש מתקדם**, ספר שיריו השלישי החזק של גלעד מאירי. כבר על הכריכה רואים בתצלום של

דניס דרזאק מישוהו מרחף בין מדפים מלאים. המילה "סופרמרקט" עולה כיתה והצילום שצולם ב-2007 נקרא "היפר".

גלעד מאירי קורא לעידן הזה "עידן החיפון", ובשיר 'פנו' הוא כותב שבעידן הזה: "השיר פזמון/ העיתון מקומון/ המזון מזונון/ האוויר אווירון/ האהבה מזרון..." וכו'. זהו, במילים קצרות, לא פחות מאשר sms לגברת שירה ובו הודעה ברורה שיש לקצץ בעודפי השומן.

ויאמר מיד: למרות ששירי **חיפוש מתקדם** שולחים יד נהדרת למדפים שעליהם מונחות המשפחה, ירושלים או הארספואטיקה, בסופו של דבר זהו ספר שבו השפה היא המתופפת האולטימטיבית, היא המוסיקה המשודרת כפס קול של הסופרמרקט המטאפורי. אבל מי שמדמיין את הפסנתר של קליידרמן קורא כנראה ספר אחר. המוסיקה ב**חיפוש מתקדם** נועדה להפריע את מנוחת הקונים. היא נועדה להגיד שהסופרמרקט הוא גם מטאפורה לשדה מוקשים ושהקופאיות משלימות הכנסה כשומרות סף במעודני סטריפטיז. גלעד מאירי הוא משורר קצוות.

מצליף לאירוניה יש מס ערך מוסף. הארספואטיקה מתערבבת בכל מקום. היא בבית ("רוזן השירה/ מתרוצץ בדירה") היא בדיבור האקדמי ('הטרדה מילית') היא בחומר הכותב אותה ('דיו, דיו').

יש גם שירי אהבה מרגשים ('סונט אהבה'), ושירי כמעט טבע ('מסע זיתים') ומחזור שירים מצמרר ('כני בבית חולים') ויש כדורגל, כיוון שמאירי לא מעמיד גדר בין הדשא שהוא אוכל לבין היציע שממנו רק מסתכלים וצועקים. ואם צריך שיר אחד שבו נדחסת הפואטיקה הכל כך יפה הזאת לקופסה שחורה הרי שזהו

- 'זכות השביתה'
- הצפור שָׁרָה אֵךְ
- אֵין קוֹל.
- הפדור חֹדֵד לִשְׁעַר אֵךְ
- אֵין גוֹל.
- תִּזְמַן עוֹבֵר אֵךְ
- אֵין זֶמַן.
- ובכל זאת לא יִפְטְרוּ אוֹתִי
- פֶּעַל פְּשׁוֹט
- בֶּן מַעֲמַד הַפְּעָלִים.

או מה היה לנו: ציפור בלי קול שאני יכול להעיד בשבועה על צמרמורת צעקתה. כדור מאוהב בנבדל, זמן בלי שזון, וכמובן, חיילי הזכות בצבא השירה. **חיפוש מתקדם** הוא לא פחות מיחידת קומנדו בצבא הזה.

רוני סומק